

Răscoala lui Absalom - 15:1-16:23 -

Absalom a plănuit de mult timp detronarea tatălui său. El l-a determinat să facă acest lucru? Dorința de putere era cu siguranță o motivație puternică. În același timp, Absalom a început să își disprețuiască și chiar să își urască tatăl, probabil din pricina pasivității lui. Finalul cap. 14 ni-l prezintă pe Absalom un om mândru, intrigant de îngâmfat și plin de sine. El nu dă nici cel mai mic semn de pocăință. El considera că a făcut bine ucigându-l pe Amnon. El îl condamnă astfel pe tatăl lui pentru pasivitate și neimplicare. Ba mai mult, argumentul pe care îl aduce el în denigrarea lui David înaintea poporului are în vedere tocmai pasivitatea acestuia în înfăptuirea dreptății: *„Iată pricina ta este bună și dreaptă; dar nimeni din partea împăratului nu te va asculta.”* Absalom avea ca și argument pasivitatea lui David față de păcatul lui Amnon. Iar în ce privește spusele despre sine: *„De m-ar pune pe mine judecător în țară! Orice om care ar avea o neînțelegere și o judecată ar veni la mine și i-aș face dreptate!”*. Absalom putea invoca inițiativa pe care a avut el în uciderea lui Amnon. Împăratul a uitat dreptatea, dar el a înfăptuit-o cu curaj. Putem să ne dăm seama că Absalom, fiind dominat de o imagine prea bună despre sine, chiar credea cuvintele pe care le rostea despre David și despre sine. Poate chiar așa îl vedea el pe David: ca pe un împărat care nu are curaj să facă dreptate, iar pe sine se vedea salvatorul națiunii. Este mai ușor să rostești o minciună dacă o crezi chiar tu. Strategia folosită de Absalom este perversă. El profită de bunătatea lui David față de el pentru a se întoarce împotriva lui. El apoi îl denigrează pe David și speculează setea oamenilor de a li se da dreptate și slăbiciunea oamenilor față de aprecieri. Absalom este un expert în campanie electorală: denigrează contracandidatul, dă dreptate tuturor frustrațiilor și nedreptăților, le promite dreptatea, se arată cu inima aproape de popor, speculează slăbiciunile mulțimii, îi lingusește prin vorbe și gesturi: *„Și când se apropia cineva să se închine înaintea lui, el îi întindea mâna, îl apuca și-l săruta.”* Ipocrizia și dualitatea lui Absalom sunt josnice, meschine, de-a dreptul respingătoare. Este impresionantă abilitatea și perseverența sa. Timp de patru ani, Absalom este zilnic, dis de dimineață la poarta cetății pentru a-și face campanie electorală pe ascuns. Și timp de patru ani de zile nu este descoperit. David ne uimește din nou prin orbirea și pasivitatea sa. Autoul subliniază și slăbiciunea și naivitatea din inima poporului: *„Și Absalom câștiga inima poporului lui Israel.”*

Poporul privea la ce izbea privirea și cu siguranță era plăcut impresionat de frumusețea lui Absalom. Poporul a fost slab în fața valului de denigrare față de David și credul față de promisiunile deșarte ale lui Absalom. Adulterul, crima și pasivitatea lui David erau fapte reale și cunoscute și reprezentau probabil un atu în discursul denigrator al lui Absalom. Dar David fusese iertat și reabilitat de Domnul însuși. Natan era martorul acestei reabilitări. Cu toate acestea, este foarte probabil ca Absalom să fi invocat dosarele vechi ale

lui David chiar dacă acestea au fost achitate de Marele Judecător. Un astfel de gest este o mare ofensă la adresa Singurului care are dreptul să ierte și să judece.

După patru ani de trudă, Absalom organizează rebeliunea. David s-a arătat mai bun decât Dumnezeu față de Absalom și va fi lovit pe la spate tocmai de acesta. **A tolera păcatele apropiatilor noștri și a nu-i confrunța nu înseamnă nicidecum dragoste și bunătate.** Înseamnă lașitate și slăbiciune, lipsă de adevărată prietenie. Pentru a înțelege acest lucru, Domnul îngăduie să fim loviți de cei față de care ne-am arătat prea buni. Uneori evităm confruntarea și sperăm ca lucrurile să se rezolve de la sine. Dar nu va fi așa. De cele mai multe ori contextele ne vor ghida cu precizie spre durerosul moment al confruntării.

Dacă în prima parte a capitolului ni se prezintă răscoala lui Absalom, pentru a înțelege și mai bine greșeala și slăbiciunea lui David și pentru a ne teme să repetăm eroarea lui David și să ne arătăm mai buni decât Domnul, în a doua parte a capitolului autorul ne descrie o serie de decizii pe care le ia David după ce află că inima poporului este de partea lui Absalom. Prima decizie pe care o ia David este să părăsească Ierusalimul. Este conștient acum de intenția lui Absalom de a-i omorî. El nu mai speră în reconciliere sau îngăduință din partea lui Absalom, ci este extrem de lucid: „*va arunca nenorocirea peste noi și va trece cetatea prin ascuțitul săbiei.*” El evită să stea în Ierusalim pentru a evita distrugerea cetății și uciderea oamenilor nevinovați din cetate. David nu dă dovadă de lașitate plecând, ci de înțelepciune și cumpătate. El pune în calcul și faptul că în cetate puteau fi susținători ai lui Absalom. El este conștient că rămânerea în cetate ar fi însemnat o moarte sigură și că și cei din cetate vor fi afectați. El pleacă cu demnitate cu scopul de a proteja poporul pe care-l iubea. Iată că uneori, renunțarea este dovada unui act de înțelepciune și grijă față de cei din jur.

A doua decizie pe care o ia David este de a-l testa pe Itai din Gat. Într-adevăr, se pare că nu este doar grija față de acesta, dar și un test față de acesta. Itai era un străin și venise de curând în Israel. Putea miza David pe loialitatea lui? De aceea, îi cere să rămână în cetate, dar îl primește imediat să vină cu el, după ce se convinge de sinceritatea și loialitatea acestuia.

A treia decizie constă în a lăsa chivotul la Ierusalim. Este o decizie a credinței și demnității, dar și eficientă din punct de vedere practic. David este conștient că ceea ce se întâmplă, se întâmplă cu voia lui Dumnezeu și este o consecință a păcatelor sale, David își asumă cu demnitate greșelile și consecințele acestora. Nu mai este David de altă dată care postește 7 zile pentru salvarea copilului său. David decide să nu ia chivotul cu el. Acceptă nuiuaa aspră a lui Dumnezeu și se lasă în mâna Lui. Dacă Domnul îi va da harul să se închine din nou înaintea Feței Lui, Îl va face la momentul hotărât de el. Apoi, purtarea chivotului după ei cu siguranță i-ar fi încetinit. Chivotul putea fi purtat doar pe umeri și trebuia purtat cu grijă și respect. David și oamenii lui erau însă în mare grabă. David nu are o raportare idolatră la chivot. Pentru el chivotul nu era un obiect magic aducător de noroc. Domnul cel viu era cel care îi va hotărî traseul vieții sale indiferent de prezența sau absența chivotului în mijlocul lor. O altă decizie foarte înțeleaptă pe care o ia David este să le ceară preoților Ţadoc și Abiatar să rămână cu fiii lor la Ierusalim. Ei vor fi cei care îl vor informa cu privire la evoluția evenimentelor din Ierusalim și cu strategiile vrăjmașilor. David află că Ahitofel este

de partea lui Absalom și face două lucruri. Mai întâi cere ajutorul și implicarea lui Dumnezeu: „*Doamne, nimicește sfaturile lui Ahitofel!*”. Dar David nu se oprește aici. El știe că încrederea în Dumnezeu merge mână în mână cu implicarea sa concretă pe pământ. De aceea îi cere lui Hușai, Architul să rămână la Ierusalim și să nimicească sfaturile lui Absalom.

Cineva s-ar putea întreba: ce relevanță au aceste decizii a lui David pentru noi acum? Este o inițiere în spionaj, sau ce putem învăța de aici? Doar dacă încadrăm pasajul în context înțelegem adevărata lecție pe care vrea să ne-o dăruiască autorul. Este un contrast teribil între pasivitatea, inerția și orbirea lui David din capitolele 13-14 și luciditatea și perspicacitatea lui David din cap. 15. Se pare că acest context de criză îl trezește pe David din somn și îl mobilizează cât se poate de mult. Păcatul aduce multe mahrame peste mintea noastră. David își pierde din luciditatea pe care o avea ca și mare lider al lui Israel și este pasiv și ia decizii greșite. El este orb la pericolele din jurul lui și nu mai știe să citească în inima celor de lângă el. El a fost cel care l-a adus pe Absalom înapoi. El este vinovat pentru această răscoală și pentru dezbinarea împărăției. Dar consecințele nevegherilor lui au menirea să îl trezească din somn. Este extraordinar faptul următor: pe măsură ce analizăm consecințele păcatului lui David întrezărim că acestea reprezintă de fapt instrumentele harului lui Dumnezeu prin care Domnul vindecă inima rănită a lui David și reconstituie personalitatea acestuia mutilată de păcat. Este o perspectivă foarte importantă, ca nu cumva, din pricina consecințelor dureroase ale păcatelor noastre să ne îndoim de iertarea lui Dumnezeu și să deznădăjduim sub povara obsesiei regretelor: o, dacă nu a-și fi păcătuit, nu aș mai fi trăit toate acestea! Regretul își are rolul lui, dar o repetare la infinit a regretului te închide în capcana depresiei și te împiedică să îți mai reieși și să îți trăiești viața.

În capitolul 16 autorul ne prezintă reacția a patru personaje față de detronarea lui David: Mefiboșet, Șimei, Hușai și Ahitofel. Reacția lui Mefiboșet o cunoaștem doar prin ce vorbește Țiba. Există posibilitatea ca Țiba să fi inventat aceste acuzații aduse lui Mefiboșet, iar David să fi greșit luând o decizie fără verificarea informațiilor. Totuși, este mai puțin probabil. Țiba ar fi putut urmări un profit printr-o denigrare, dar David era acum un fugar și nimeni nu putea ști ce se va întâmpla.

Dacă Țiba era un oportunist, mai degrabă s-ar fi dus la Absalom. El a riscat ajutându-l pe David. Dacă Absalom ar fi aflat, atunci Țiba nu ar fi avut un sfârșit chiar frumos. Apărarea lui Mefiboșet din cap. 19 are loc după moartea lui Absalom și revenirea lui David la tron. Și Șimei și-a exprimat părerea de rău față de David după revenirea sa la tron. Deci, din pricina contextului nu putem pune mult preț pe apărarea lui Mefiboșet. Ba mai mult, decizia finală a lui David este: „*Tu și Țiba veți împărți pământurile!*”. Deci, David nu consideră că Țiba l-ar fi denigrat pe Mefiboșet, ci David îl pedepsește pe Mefiboșet, dăruindu-i jumătate din pământuri lui Țiba. Ținând cont de toate acestea, înclină să creadă că spusele lui Țiba din cap. 16 au fost adevărate. Și aceasta cu atât mai mult cu cât cap. 16 îmi prezintă apoi pe Șimei și Ahitofel care sunt împotriva lui David. Se pare că autorul vrea să evidențieze în acest capitol cum detronarea lui David a scos la iveală ce era în inima celor de lângă David și celor din popor. Mefiboșet este cel față de care David a arătat în capitolul 9 o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu: deși era urmașul lui Saul, deși era olog, David i-a dat multe pământuri și mulți slujitori și l-a chemat să mănânce la masa sa. Dar cu toate acestea, Mefiboșet se pare că a

păstrat în inima sa gânduri rele împotriva lui David. El a păstrat în inima sa și dorința de a fi el pe tron. Astfel, David era un vrăjmaș l-a văzut în detronarea lui David și dezbinarea din familia sa o mare oportunitate. În astfel de momente, inima poporului se putea întoarce foarte ușor spre urmașii lui Saul celui care le-a asigurat mulți ani pacea și stabilitatea. Iată o mare surpriză pentru David: cel ce mânca la masă cu el, cel căruia i-a arătat o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu, a ridicat călcâiul împotriva lui. David scrie mai mulți psalmi în această perioadă. În psalmii lui David sunt câteva pasaje care vorbesc despre durerea experimentată de David când cei foarte apropiați l-au trădat și s-au ridicat împotriva lui. El nu-i numește direct, dar cu siguranță că Absalom, Mefiboșet și Ahitofel sunt personaje care s-ar potrivi de minune cu detaliile oferite de aceste pasaje:

- *„Chiar și acela cu care trăiam în pace, în care îmi puneam încrederea și care mânca din pâinea mea, ridică călcâiul împotriva mea.” (Ps.41:9).*
- *„Nu un vrăjmaș mă batjocorește, căci aș suferi: nu potrivnicul meu se ridică împotriva mea, căci m-aș ascunde dinaintea lui. Ci tu, pe care te socoteam una cu mine, tu, frate de cruce și prieten cu mine! Noi, care trăiam împreună într-o plăcută prietenie, și ne duceam împreună cu mulțimea în Casa lui Dumnezeu!” (Ps.55:12-14).*

Ps.41:9 este citat în noul Testament de Isus cu referire la Iuda. Trădarea lui David din partea celor mai apropiați prieteni devine o paradigmă pentru trădarea lui Iuda. Ținând cont că Iuda a murit spânzurându-se, am putea spune că Ahitofel este cel care s-ar potrivi cel mai bine cu personajul descris în pasajele de mai sus. David experimentează o nouă durere, cea de a fi trădat de cei mai apropiați prieteni ai săi.

Șimei este al doilea personaj care se ridică împotriva lui David. El îl blestemă pe David și aduce acuzații total nefondate. David îl cruțase pe Saul de două ori și s-a purtat cu mare bunătate cu urmașii lui. Saul și fiii lui au murit pe câmpul de luptă în bătălia cu filistenii. Cu toate acestea Șimei invocă pedeapsa lui Dumnezeu față de moartea lui Saul. În această perioadă tulbure, cel rău îl trimite pe Șimei pentru a aduce confuzie în mintea lui David. Ce se întâmpla era o pedeapsă din partea lui Dumnezeu, era o consecință a păcatului lui David, dar nu avea nici o legătură cu moartea lui Saul. Cel rău nu pare a fi interesat ca David să facă legătură între evenimentele prezente și greșelile sale trecute. Ba mai mult, Șimei îl ispitește pe David să ia decizia de a-l omorî. Ar fi fost o decizie legitimă și înțeleaptă? David fusese detronat, și acest lucru se întâmplase cu voia lui Dumnezeu. Dumnezeu a îngăduit detronarea sa. El nu mai era deocamdată agentul dreptății lui Dumnezeu în Israel. Poate dintr-o astfel de pricină David este împotriva intenției lui Ahișai de a-l omorî pe Șimei. Stăpânirea de sine a lui David este uimitoare. El își asumă cu demnitate consecințele păcatelor sale. Nu era momentul ripostei, ci momentul asumării consecințelor greșelilor sale, momentul smeririi și acceptării pedepsei divine. Vorbele lui David sunt șocante: *„Lăsați-l să blesteme căci Domnul i-a zis.”* În mod cert nu Domnul l-a trimis în mod direct pe Șimei să-l blesteme pe David. Și atunci cum putem înțelege cuvintele

lui David? Fie este vorba despre o imagine distorsionată a lui Dumnezeu, fie este vorba de înțelegerea acelei perspective conform căreia tot ce i se întâmplă este îngăduit de Domnul și are un scop. Astfel, David se detașează de planul vizibil și de nebunia provocatoare a lui Șimei, și încearcă să întrevadă un plan nevăzut, în care Dumnezeu este suveran și toate lucrurile vin din mâna Lui, chiar și cele mai puțin plăcute. Astfel David nu reacționează față de Șimei, ci față de planul nevăzut al celui Preaînalt. El nu se smerește în fața nebuniei lui Șimei, ci în fața suveranității lui Dumnezeu care a îngăduit cuvintele batjocoritoare ale lui Șimei. Frământarea lui David nu este: „Cum de îndrăznește Șimei să mă batjocorească?”, ci: „Oare de ce a îngăduit Dumnezeu acest lucru?”. În cele din urmă, problema – dacă era vreo una – nu era între David și Șimei, ci între David și Cel care îngăduie acest tablou tragic din viața sa. David se smerește în fața suveranității lui Dumnezeu și așteaptă tot de la Domnul reabilitarea sa și soluționarea situației: „*Poate Domnul se va uita la necazul meu, și-mi va face bine în locul blestemelor de azi.*”

Cap.16 se termină cu, contrastul dintre Hușai care rămâne fidel lui David și rămâne în Ierusalim de dragul lui David chiar cu riscul de a-și pierde viața, și Ahitofel, care nu doar că trece de partea lui Absalom dar are și niște sfaturi diabolice pentru acesta și spre nimicirea lui David. Păcatul lui David a deschis o mare a răului nu doar în familia sa, ci și în împărăția sa. La casa regală s-au adunat oameni duali, cu două fețe, care se arătau prieteni, dar de fapt erau împotriva lui David și împotriva valorilor lui Dumnezeu. Pe de altă parte, discernământul lui David este încă îndoielnic din pricina efectelor păcatului asupra personalității sale. Răscoala lui Absalom nu face decât să îl trezească pe David (vezi cap. 15) și să aducă dușmanii ascunși la iveală (vezi cap.16). Răscoala lui Absalom a lucrat atât spre binele lui David cât și spre binele împărăției lui. David a fost trezit dintr-un somn spiritual profund, iar casa regală a fost curățată de multe vase ale răutății și ipocriziei. David nu era însă conștient de toate acestea când a trecut prin această încercare. El era copleșit de durerea de a-și vedea propriul fiu urmărindu-l să-i ia viața și de a vedea dezbinare în împărăția sa.

Sfatul lui Ahitofel de la sfârșitul capitolului 16 ne îngrozește. Ne îngrozește și mai mult cum de a stat acest om lângă David și, și mai mult, ultimul verset: „*Sfatul dat pe vremea aceea de Ahitofel avea tot atâta putere ca și când ar fi întrebat pe Dumnezeu. Tot așa era cu toate sfaturile lui Ahitofel, fie pentru David, fie pentru Absalom.*” Nu este normal ca sfatul dat de un om să aibă aceeași autoritate cu un mesaj venit din partea lui Dumnezeu, ori cât de spiritual și înțelept ar fi fost acel om. Și aceasta cu atât mai mult cu cât acel om este un slujitor al întunericului, un om plin de răutate care este gata să încalce orice valoare în picioare. Cum l-a putut Ahitofel să îl sfătuiască pe Absalom să se culce cu soțiile tatălui său? Cum a fost posibil ca David să aibă atâta încredere într-un asemenea om al cărui suflet era de mult vândut celui rău?

Pe de altă parte, prin sfatul lui Ahitofel se împlineste pedeapsa anunțată de Domnul cu aproximativ 9 ani mai de mult: „*iată din casa ta voi ridica nenorocirea împotriva ta, și voi lua sub ochii tăi pe nevestele tale și le voi da altuia care se va culca cu ele în fața soarelui acestuia. Căci tu ai lucrat pe ascuns; Eu însă voi face acest lucru în fața întregului Israel și în fața soarelui.*” (12:11-12).

Și iată că, după 9 ani de zile: „*Au întins un cort pentru Absalom pe acoperiș, și Absalom a intrat la țiițoarele tatălui său în fața întregului Israel.*” Dumnezeu este credincios promisiunilor fie că este vorba de binecuvântare, fie că este vorba de pedeapsă. Este interesant faptul că Natan nu îi spune lui David: cel rău va ridica nenorocirea din casa ta, sau nenorocirea se va ridica din casa ta, ci Eu voi ridica nenorocirea din casa ta. Domnul Își asumă rolul de a împlini pedeapsa asupra lui David. Știm că cel rău dădea și el târcoale și el l-a insuflat pe Absalom și pe Ahitofel, căci Dumnezeu nu poate ispiti pe nimeni. Dar cel rău trage la carul de slavă a lui Dumnezeu. Cel care îngăduia toate acestea era Domnul care dorea să îl pedepsească pe David. Dar după cum vedem nu este o pedeapsă spre nimicire, ci o pedeapsă spre vindecare, reabilitare și mântuire. Durerea rămâne însă, și este imensă. Astfel, înțelegem mai bine cuvintele lui David despre Șimei: „*Domnul l-a trimis.*”, căci David știa de multă vreme de pedeapsa anunțată de Domnul prin gura lui Natan. El este conștient că a sosit momentul dreptății lui Dumnezeu

Un alt lucru care mă impresionează este credințioșia lui Dumnezeu în a pedepsi. Și iată aici o similaritate ciudată. Domnul i-a promis lui David că va ajunge rege și acest lucru se întâmplă după mai bine de 10 ani de la momentul făgăduinței. Domnul îl anunță pe David că altul se va culca cu nevestele sale din pricina păcatului cu Bat-Șeba, și acest lucru se întâmplă tot după mai bine de 10 ani de zile. Nici binecuvântarea, nici pedeapsa nu se revarsă cu rapiditate în viața lui David. Oare de ce? Domnul nu vrea să îl strivească pe David nici prin binecuvântări, nici prin pedepse! El are atâta grijă de sufletul firav al lui David și îi dă atât binecuvântarea, cât și pedeapsa, doar atunci când este pregătit. Oare după cum în cei 10 ani din 1 Samuel, David a fost pregătit pentru înălțare, tot așa în cei 10 ani din 2 Samuel, David a fost pregătit pentru pedeapsă. Observăm că David primește cu demnitate și smerenie pedeapsa și acesta nu-l distruge, ci aduce vindecare în inima lui. Putem spune că era pregătit. Credințioșia lui Dumnezeu se înalță până la ceruri, fie că este vorba de binecuvântarea noastră, fie că este vorba de pedepsirea noastră. Îmi aduc aminte de cuvintele lui Iosua către generația care fusese martoră la cucerirea Canaanului și la credințioșia lui Dumnezeu în a le face bine:

„Iată că astăzi eu mă duc pe calea pe care merge tot ce este pământesc. Recunoașteți dar din toată inima voastră și din tot sufletul vostru că nici unul din cuvintele bune, rostite asupra voastră de Domnul, Dumnezeul nostru, n-a rămas neîmplinit; toate vi s-au împlinit, nici unul n-a rămas neîmplinit. Și după cum toate cuvintele bune, pe care i le spuse Domnul, Dumnezeul vostru, s-au împlinit pentru voi, tot așa Domnul va împlini față de voi toate cuvintele rele până vă va nimici de pe fața acestei țări bune pe care v-a dat-o Domnul, Dumnezeul vostru. Dacă veți călca legământul pe care vi l-a dat Domnul, Dumnezeul vostru, și dacă vă veți duce să slujiți altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor, Domnul Se va aprinde de mânie împotriva voastră, și veți pieri de grab din țara cea bună pe care v-a dat-o El.” (Iosua 23:14-16).

Credințioșia lui Dumnezeu în a ne face bine este o garanție a credințioșiei lui Dumnezeu în a ne pedepsi, dacă ne abatem de la poruncile Lui. Când eram mai mic priveam oarecum cu uimire anumite evenimente pe care le îngăduia Domnul în viața unor oameni, dar după ce am mai crescut, am început să înțeleg că multe din ele se explicau prin trecutul acelor persoane. Legea culesului și a semănatului este atât de adevărată. Dumnezeu este drept și nu se lasă batjocorit. Este adevărat că nu tot timpul greutățile din viața noastră sunt consecința unor păcate din trecut (vezi cartea Iov), dar de multe ori durerile din prezent reprezintă rodul semănatului din trecut. Afli cum a murit copilul de-abia născut al unui om respectabil și bun la suflet, și te poți întreba: de ce, Doamne? Dar el știe în adâncul lui cum a convins cu mulți ani în urmă pe cineva să avorteze. Și exemplele pot continua la infinit. Vestea bună este că Domnul nu vrea să ne umilească și să ne distrugă prin pedeapsa Sa, ci vrea să ne trezească și să ne îndrepte privirile spre dreptatea și judecata sa pe care am sfidat-o atunci când am făcut alegeri greșite și am lepădat frica de Domnul.